

Infrastruktur och kommunikationer
Jan Molde
Tfn: 063 14 65 80
E-post: jan.molde@regionjh.se

2017-12-18

RUN/625/2017

Förslag till yttrande över delbetänkandet "En gemensam bild av bostadsbyggnadsbehovet", SOU 2017:73

Region Jämtland Härjedalen har fått möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande. Yttrandet ska vara Näringsdepartementet tillhanda senast den 17 februari 2018.

Yttrande i sammanfattning

Region Jämtland Härjedalen ställer sig bakom förslagen i betänkandet innebärande att regionerna ska ansvara för att uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning i frågor om bostadsförsörjning och verka för att sådan samordning kommer till stånd.

Regionen menar dock att erforderliga medel för detta ansvar och denna uppgift måste tillföras. De ytterst små medel som i betänkandet föreslås överföras från länsstyrelserna till regionerna är otillräckliga.

Regionen vill i detta sammanhang påminna om sin tidigare redovisade uppfattning att även förslagen i betänkandet från Bostadplaneringskommittén (SOU 2015:59) om regional fysisk planering bör genomföras. Dock med den skillnaden att regionerna måste få avgöra vilka geografiska områden som ska omfattas av ett kommunöverskridande fysiskt program.

Yttrande

Region Jämtland Härjedalen har tidigare yttrat sig över Boverkets rapport 2016:32 om "En metod för bedömning av bostadsbyggnadsbehovet". Regionen framförde då stark kritik mot förslaget att använda så kallade FA-regioner som geografisk nivå för analyserna. Såvitt vi förstår har flera remissinstanser framfört samma synpunkter.

Vi välkomnar därför utredningens förslag att Boverket ska redovisa sina analyser på länsnivå och att dessa ska ligga till grund för dialogen med kommunerna i länet, men att det inte handlar om att "fördela" Boverkets prognos per kommun.

I vårt län finns flera bostadsmarknader som sträcker sig över en eller flera kommungränser. Tydligast är detta förhållande vad avser Östersunds och Krokoms kommuner där Östersunds tätort enligt SCB:s definition nu sträcker sig in i Krokoms kommun. Det finns därför all anledning att gemensamt mellan berörda kommuner och region försöka bedöma behovet av bostadsbyggande och koppla detta till respektive kommuns fysiska planering.

Frågan om bostadsbyggande är också, precis som utredningen beskriver, mycket nära kopplad till såväl den Regionala utvecklingsstrategin, Länsplanen för transportinfrastruktur

och Trafikförsörjningsprogrammet för kollektivtrafiken i länet. Bostadsförsörjningsfrågorna har också nära koppling till bland annat frågor om kompetensförsörjning, integration och hållbar utveckling.

Det är därför helt naturligt att lägga ansvaret för samordningen av frågor om bostadsförsörjning hos den aktör som har ansvar för ovan nämnda uppgifter, det vill säga regionerna.

För att ansvaret för samordning av kommunerna när det gäller frågor om bostadsförsörjning ska ge någon påtaglig effekt måste tillräcklig tid kunna läggas på dessa frågor. Det räcker inte med tid för något enstaka möte. Regionerna måste ges tillräckliga och varaktiga resurser att både bygga upp kompetens inom området och att följa dessa frågor i nära dialog med kommunerna.

Vi har i Jämtlands län bedrivit ett projekt som handlade om att utveckla den gemensamma arbets- och bostadsmarknaden i delar av Åre, Krokoms och Östersunds kommuner, ett område vi kallar "Jämtlandsstråket". Vi har mycket goda erfarenheter av detta arbete, men har konstaterat att ett samarbete av detta slag till stor del handlar om att bygga tillit. Att bygga tillit mellan tjänstemän och politiker i olika kommuner tar tid, och måste få ta tid. Det är därför nödvändigt att tillräckliga resurser på lång sikt tillförs regionerna för denna nya uppgift. Det behövs därför resurstillskott till regionerna av en helt annan storleksordning än utredningen föreslår. Att Länsstyrelserna tidigare inte har lagt så stora resurser på dessa frågor är inget argument för att inte regionerna behöver göra det. Sedan regeringen år 2016 beslutat om den så kallade "kommunbonusen" innebärande statsbidrag till kommuner som satsar på ökat bostadsbyggande och där antagna riktlinjer för bostadsförsörjning är en av förutsättningarna för stödet har emellertid länsstyrelsernas arbete med dessa frågor ökat.

I samarbetet kring "Jämtlandsstråket" tydliggjordes behovet av en fysisk planering som sträcker sig över kommungränserna. Vi välkomnade därför Bostadsplaneringskommitténs förslag om regional fysisk planering. Samtidigt pekade vi på riskerna med att lagstadga om att ta fram ett regionalt fysiskt program för hela länet. Det viktiga är att fokusera på de områden som hänger samman funktionellt och där det finns ett reellt behov av gemensam fysisk planering.

Region Jämtland Härjedalen föreslår därför att Bostadsplaneringskommitténs förslag om regional fysisk planering genomförs, men att regionerna ska ges frihet att själva välja ut de områden i regionen för vilka regionala fysiska program ska tas fram.

Detta yttrande har tagits fram efter dialog med tjänstemän från både Länsstyrelsen i Jämtlands län och från Krokoms och Östersunds kommuner.